

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | IV. ROČNÍK | PROSINEC 2018

**Od tatínka jsem
převzal profesní
úctu a serióznost**

**rozhovor
s Josefem Kleinwächterem
na str. 8–9**

Zima
NÁS NEPŘEKVAPÍ

ADVENTNÍ PROGRAM

1. 12.

14.00 hod. KONCERT DĚTÍ
ZUŠ DUCHOVNÍ HUDBY F-M
15.00 hod. MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA
17.00 hod. KONCERT MARIAN&333

9. 12.

15.00 hod. KONCERT
MORAVSKOSLEZSKÉ SINFONIETTY

16. 12.

15.00 hod. KONCERT CATENA MUSICA

15.–23. 12.

12–19 hod. BALENÍ DÁRKŮ

FRÝDA
OKRESNÍ CENTRUM

www.ocfryda.cz

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Herliczkové (4. část)

| PETR JUŘÁK

V minulém čísle jsme se věnovali staršímu synu Karla Thomase Herliczky Karlovi a jeho rodině, nyní se zaměříme na mladšího syna Lea a zmíníme se rovněž o počátcích továrny.

Tragický osud Leo Herliczky

Nejmladší syn Karla Thomase Herliczky Leo zřejmě již od mládí tíhnul k technice. V letech 1902 až 1909 studoval na reálce v Těšíně, poté navštěvoval vyšší reálku ve Vídni. Vystudoval elektrotechniku a získal inženýrský titul. Jeho další kariéra byla spojena s letectvím a armádou a to se mu nakonec stalo osudným. Leo byl talentovaným pilotem. Za zásluhy mu byla mimo jiné udělena velká a malá stříbrná medaile Za statečnost (Tapferkeitsmedaille), Vojenský záslužný kříž 3. třídy s meči (Militärverdienstkreuz) a Karlův vojenský kříž (Karl-Truppenkreuz). V rakousko-uherské armádě dosáhl hodnosti nadporučíka, zemřel tragicky ve věku pouhých 26 let při plnění svých vojenských povinností. Tehdy působil na jižní (italské) frontě, jeho letoun však měl 26. května 1918 při průzkumném letu havárii. Pohřben byl 28. května 1918 do provizorního hrobu na hřbitově v Malé (městečko v oblasti Trentino v severní Itálii, spádové centrum pro obce známého údolí Val di

Pohled na dnes již neexistující kapli sv. Anny v Koloredově, v pozadí vlevo je vidět Herliczkova továrna, (konec 20. let 20. století)

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Sole) za účasti generála pěchoty, arcivévody Petra Ferdinanda Toskánského.

Založení továrny

Zakladatelem Mechanické tkalcovny, bělidla a úpravny byl Karl Thomas Herliczka. V pozdější ústní tradici bylo zmiňováno, že do Místku přišel z Příbora. Jak jsme již v předchozích dílech o rodu Herliczků uvedli, jeho původ byl ve Frýdku. Jaká byla tedy spojitost Herliczky a nedalekého města Příbor? O tom se můžeme pouze dohadovat, neboť žádné bližší informace o tomto nejsou k dispozici, nelze však vyloučit, že pracoval v jednom z tamních

textilních podniků a získával v něm zkušenosti, které pak zúročil při založení a provozu vlastní firmy. Ústní tradice, která byla později zapsána archivářem n. p. Slezan Frýdek-Místek Karlem Chvostkem, rovněž popisovala jeho cestu k vlastnímu podniku. Zpočátku byl zaměstnán jako vedoucí obchodu u největšího místeckého obchodníka se smíšeným zbožím Bohdálka. Když se osamostatnil, provozoval ve svém domě čp. 91 v Koloredově ruční tkalcovství a faktorství, tedy vykupování hotových látek od domácích tkalců. Mezi jeho dodavatele patřili tkalci z blízkého okolí, např. z Dobré, Nošovic, Rašovic

a Morávky. Dům čp. 91 zřejmě zpočátku sloužil především pro Herliczkovy podnikatelské aktivity, uvádí se totiž, že v přízemí byla kancelář a skladiště, v zadním traktu pak byla umístěna sušárna barvené bavlny a ruční snovadla, kde zaměstnanci soukali osnovní přízi pro domácí tkalce. Když Herliczka koupil od koloredovského starosty Valentina Pokludy nedalekou mandlovnu, přestavěl ji na tkalcovnu se 100 mechanickými stavy a přistavěl barvírnu. V ní se barvila přadena a tkaniny, které pak Herliczka nechával potiskovat v Munkově továrně na tzv. „tlačec“, který byl velmi oblíben na zástěry a jednoduché šaty.

INZERCE

PARÁDA
Dobrovského 3680

SHOPPING
Frýdek - Místek

**VOLNÁ
JEDNOTKA
48m²
k pronájmu
od 1. 2. 2019**

retail@lordship.eu
+420 257 530 071

V kostele svatého Jana a Pavla vystoupí v rámci festivalu Souznění houslistka Hana Kotková

Frýdek-Místek, Kunčice pod Ondřejníkem, Kozlovice, Frenštát pod Radhoštěm, Ostrava – Mariánské Hory. Do těchto míst od 13. do 16. prosince zavítá letošní v pořadí už dvacátý ročník mezinárodního festivalu adventních a vánočních zvyků, koled a řemesel. Jubilejní Souznění nabídne exkluzivní program. Vycházející pěvká hvězda; houslistka světového formátu; účinkující, jejichž tvorbu oceňuje organizace UNESCO; vokální seskupení ze StarDance a premiérově soubor z Asie hrající etnickou hudbu. To jsou hlavní taháky letošního Souznění.

V kostele svatého Jana a Pavla ve Frýdku-Místku se ve čtvrtek 13. prosince představí světově uznávaná houslistka Hana Kotková, která mj. hraje na vzácné italské housle Gagliani z roku 1775, dále znamenitá zpěvačka Patricia Janečková a výtečný komorní soubor Barocco Sempre Giovane. „Jsem velmi pyšný, že se nám podařilo

nejenom tyto interprety, kteří jsou absolutní špička ve svém oboru, angažovat, ale i vzácně spojit. Svou náplní i provedením to bude excelentní koncert,“ zdůraznil ředitel a dramaturg festivalu Zdeněk Tofel.

K vrcholům letošního ročníku bude patřit i vystoupení hlasového kouzelníka Ondřeje Rumla, který se v neděli 16. prosince představí v kulturním domě ve Frenštátě pod Radhoštěm jednak v samostatném koncertním bloku i společně s formací Skety.

Během závěrečného galakonzertu bude udělen titul mistr tradiční rukodělné výroby Moravskoslezského kraje a také dojde k předání charitativního daru. Finanční sbírka pro potřebné se uskuteční během všech čtyř festivalových dnů. Další finanční dar poskytne firma Ferit Staré Město.

Podrobný program je uveden na webových stránkách festivalu.

www.souzneni-festival.cz

XX. mezinárodní festival
adventních a vánočních zvyků, koled
a řemesel

Souznění
www.souzneni-festival.cz

Kostel sv. Jana a Pavla ve Frýdku-Místku
13. 12. 2018 v 18 hodin

ADVENTNÍ KONCERT

HANA KOTKOVÁ – housle, PATRICIA JANEČKOVÁ – soprán
MARK ZVOLÁNEK – trubka

Komorní soubor
BAROCCO SEMPRE GIOVANE

Vstupné: 150 Kč / senioři a studenti: 90 Kč

Pořádá agentura Zdeny, SLPT Valašský vojvoda, za finanční podpory Moravskoslezského kraje, Ministerstva kultury, statutárního města Ostrava, městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky, statutárního města Frýdek-Místek, města Frenštát pod Radhoštěm, obce Kozlovice a obce Kunčice pod Ondřejníkem.

FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: EUROPRINT a.s., Pod Kotlářkou 3, Praha
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká pošta | Nevyžádané příspěvky nevracíme | Za obsah inzerce
zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce | Neoznačené foto pochází z archivu redakce |
Náklad: 26 200 ks | Datum vydání: 6. 12. 2018 | Foto na titulní straně: Jiří Sachr

Inzerce vám rádi zprostředkují

Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz
inzerce@fmpatriot.cz

Ivana Sachrová
Tel.: 774 997 944

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je 28. 12. 2018, vyjde 10. 1. 2019
www.fmpatriot.cz

INZERCE

Zlatnictví u Banky

T. G. Masaryka 492
Frýdek-Místek
tel.: 607 254 292

Jediní prodejci investičního zlata ve FM
Investiční zlato je osvobozeno od DPH!

Ochrňte svoje peníze. Zajištěte se na stáří. Darujte dítěti do kolíčky zlatou minci, ať v životě netrpí nouzí.

Skladem ZLATÉ INVESTIČNÍ SLITKY
ryzost – 999,9 (24 karátů) od 1 gramu

Skladem ZLATÉ MINCE ČNB
ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

10% SLEVA
Platnost od 1. do 31. 12. 2018
SLEVA NEPLATÍ NA INVESTIČNÍ ZLATO

PROVÁDÍME VÝKUP ZLATA

MYCÍ AREÁL
Třída 17. listopadu (u Baumaxu) Místek

ARMA CAR WASH

Přejeme Vám krásné prožití vánočních svátků a mnoho štěstí v roce 2019

otevřeno denně
www.armacarwash.cz

Spolek Aktivní senioři FM láká nové členy

Alternativou ke stávající Městské organizaci seniorů ve Frýdku-Místku je nově vzniklý spolek Aktivní senioři FM. Orientuje se na seniory od šedesáti let výše, kterých je ve městě přes čtrnáct tisíc. Nabízí volnočasové i sportovní aktivity, turistické a kulturní zájezdy, ale také vzdělávací programy.

„Chceme podporovat všechny aktivní seniory a máme zájem na tom, aby se zapojili i mladší senioři. Naší snahou je seniory spojovat, zapojovat a podporovat,“ uvedla předsedkyně spolku Dagmar Kaňková.

Od poloviny listopadu se jeho členové scházejí každý čtvrtek od 12 do 14 hodin v místecké knihovně a od 14 do 16 hodin v restauraci Sokolík. Kdo má zájem o členství, může zavolat na číslo 737 089 286, k dispozici je také e-mailová adresa a webové stránky.

aktivniseniorifm@seznam.cz
www.aktivniseniorifm.cz

Ocenění pro horní stanici lanovky na Pustevnách

Foto | studio Toast

Na slavnostním galavečeru České ceny za architekturu 2018 získala jednu z cen nová výstupní stanice lanové dráhy na beskydských Pustevnách.

Tato stavba porotu třetího ročníku architektonické soutěže zaujala zejména otevřeným konceptem

restaurace s panoramatickými výhledy do okolí i použitím tradičních materiálů, dřeva a kamene.

„Prosklená stavba, nikoli současný kýč, pravoúhlý Jurkovič.“ Těmito slovy zhodnotil dílo známý herec a architekt David Vávra. Realizace stavby, jejímž autorem je

kopřivnický architekt Kamil Mrva, byla dokončena v loňském roce. Na sociálních sítích se však často objevují výtky, že svým architektonickým zpracováním nezapadá do okolní krajiny a nehodí se k dalším objektům, které na Pustevnách stojí.

Šance je opravená, teď se čeká na vodu

Tři roky trvala rekonstrukce beskydské přehrady Šance, začala v září 2015 a stála téměř půl miliardy korun. Byl vybudován nový přeliv, skluz a vývar, což umožní převést profilem přehrady i extrémní povodeň s dobou opakování deset tisíc let. Při rekonstrukci byly přemístěny tuny zeminy a kamení. Rozšířena byla hráz přehrady a bezpečnější je jižní svah vrcholu Čupel nad údolím Řečice, který do přehrady dlouhodobě ujižděl. Přehrada se změnila také vizuálně. Kromě nového domku hrázového její podobu vytváří kompletně přestavěný bezpečnostní

přeliv hráze. Navýšená a upravená koruna hráze bude veřejnosti přístupná až na začátku příštího roku. Nyní přehradu čeká zatěžkávací zkouška v podobě napouštění. Je třeba, aby hladina vody stoupala až k bezpečnostnímu přelivu. Vzhledem k dlouhodobému minimu srážek se nedá odhadnout, za jakou dobu se tak stane.

Přehrada Šance byla postavena v roce 1969. Dnes funguje jako zásobník čisté vody pro široké okolí, konkrétně pro výrobu pitné vody v úpravě Nová Ves ve Frýdlantu nad Ostravicí. Slouží také jako hydroelektrárna.

Růžová kola ve městě zůstanou

V září byl ve Frýdku-Místku zahájen zkušební provoz sdílení kol, tzv. bikesharingu. Během krátké doby si občané růžová kola oblíbili, a proto se vedení města rozhodlo tuto službu nabízet i v příštím roce.

Momentálně je ve městě k dispozici šedesát kol, která denně využije i 150 lidí. Ještě k větší spokojenosti a efektivnosti by měly přispět některé změny. Tou hlavní

jsou kola s lehčí konstrukcí a přehazovačkou, což nepochybně ocení ti, kteří se vydají kopcovitým terénem z Místku do Frýdku.

Další novinkou by měla být stanice se stojany, do nichž bude možné kola vracet. Po městě jich budou desítky a vzniknou v místech, kde lidé kola v rámci testovacího provozu nejčastěji odstavovali.

INZERCE

Střední zahradnická škola, Ostrava, p.o. | Žakovská 288/20 | Ostrava-Hulváky
www.szas-ostrava.cz

VÁNOČNÍ inspirace

7. 12. 2018 | 9–18 hodin
8. 12. 2018 | 9–13 hodin

Předvádění vánoční floristiky
Prodej vánočních floristických aranžmá a živých květů
Prohlídka školy s informacemi o studiu

Jsem na facebooku <https://www.facebook.com/szas.ostava/>

PM - PRAČKY

SERVIS PRAČEK

PRODEJ - VÝKUP

REPASOVANÝCH PRAČEK

Tel.: 776 386 945

Kollárova 860, Frýdek-Místek
(z křižovatky U Rady-směr Sviadnov, 1. odbočka vlevo)

FMP 140/01

FMP 132/01

Ve Frýdku-Místku se uskutečnila akce Noc venku

Ve čtvrtek 22. listopadu zkusilo několik lidí přespat v parku a vcítit se tak do kůže bezdomovce. Noc venku je ojedinělá kampaň, která si klade za cíl seznámit širokou veřejnost s problematikou života lidí bez domova a zprostředkovat jí zážitkovou formou „běžné fungování“ člověka žijícího na ulici. Letos to byl ve Frýdku-Místku takový „nultý ročník“, zorganizovali ho místní pirátští zastupitelé s velkou pomocí skupiny Food Not Bombs, která lidem z ulice rozdává teplé jídlo pravidelně, nejen jako charitu, ale také jako protest proti plýtvání.

Markéta Ubíková ze zastupitelstva města se na akci zastavila se svými dětmi. „Chtěla bych, aby si uvědomovaly, že i u nás ve městě jsou lidé, kteří musí každý den řešit otázky, které si ony běžně nepokládají: Kde budu dnes spát? Kde seženu jídlo? Budu v bezpečí?“ říká. Jakub Tichý si myslí, že právě akce typu Noc venku pomáhají veřejnosti v pochopení a porozumění. „Bezdomovci jsou stejní lidé jako

Foto: Petr Matějka

všichni ostatní. Bezdomovectví je těžký úděl a jeho řešení je v trpělivé sociální práci – ne v tom je vyvézt za město nebo vyhnat z veřejných prostranství.“ V parku se s osobní podporou zastavily na dvě desítky lidí, jídlo zdarma a večer ve společnosti u kytary využila také skoro desítka

lidí, kteří ve městě tráví noci v improvizovaných přístřešcích, pod mostem nebo ve squatu, dvě z nich byly ženy. Chladnou a vlhkou noc přerušovaného spánku zvládli až do šesté hodiny ranní, kterou akce oficiálně končí, tři dobrovolníci a jeden pejsek. „Pro mě to bylo

nejintenzivnějších dvanáct hodin letošního roku. Rozhodně zážitek a zkušenost, která mě ovlivní na hodně dlouhou dobu,“ uzavírá spoluorganizátor Leopold Varga, který do rána vydržel na betonu ve spacáku.

Michaela Davidová

Na Čeladné pokřtili třetí díl knihy Petra Andrlého o lidech v Beskydech

Společensko-kongresová hala restaurace Golf v Prosper Golf Resortu v Čeladné byla poslední listopadovou sobotou místem křtu třetího dílu publikace O lidech v Beskydech a o pozoruhodných památkách a přírodních zajímavostech.

Jejím autorem je Petr Andrlé, podle svých slov ji psal zhruba jeden rok, má rozsah 472 stran a již

tradičně je doplněna také o DVD. I tentokrát si v ní zájemci počtou o lidech, kteří za sebou zanechali určitou pečť, ať už tvorbou, nebo činností.

O kulturní doprovod křtu se postarala cimbálová muzika Ondřejníček, král Lachů Zdeňka Viluš I. zazpíval lašskou hymnu.

Knihy je v prodeji v Knihovně a informačním centru v Čeladné.

INZERCE

- PŘÍPRAVA A PŘEVOD MĚŘENÍ EMISÍ A STK
- PŘESTAVBY LPG / CNG
- OPRÁVY
- SERVIS
- REVIZE
- DIAGNOSTIKA

AUTOGAS – SERVIS s.r.o.
Kunčičky u Bašky 66
☎ 776 226 998, 777 132 998
profi.lpg@seznam.cz

www.auta-lpg.cz

FMP 1415/02

**Krásné vánoční svátky
a šťastnou jízdu
na plný plyn rokem 2019**

**přeje kolektiv zaměstnanců firmy
AUTOGAS – SERVIS s.r.o.
Kunčičky u Bašky 66**

www.auta-lpg.cz

FMP 1415/02

„Přeložil mimo jiné text čtvrté hliněné destičky, která obsa- říká o světoznámém asyriologovi Bennu Landsbergerovi

Členové rodiny Landsbergerů zasáhli v mnoha ohledech do dějin našeho města, a to jak po stránce architektonické, výstavbou nových, zejména průmyslových budov, tak po stránce kulturní či společenské. S některými, které osud zavál do různých koutů světa se, nyní mohou seznámit návštěvníci výstavy nazvané „Z Frýdku do celého světa – příběhy rodu Landsbergerů“. V prostorách frýdeckého zámku ji připravilo Muzeum Beskyd Frýdek-Místek. O jednom z nich jsem hovořil s autorem výstavy, historikem Petrem Juřákem.

| JIŘÍ SACHR

Landsbergerové jsou i z vašich předchozích textů vycházejících v tomto časopise známi především jako jedni ze zakladatelů a nositelů tradice textilního průmyslu ve Frýdku-Místku. Mezi osobnostmi tohoto rodu najdeme lékaře, výtvarníce a také významného frýdeckého rodáka, u nás i ve světě uznávaného asyriologa Bennu Landsbergera. Byla jeho vědecká dráha a zájem o historii mezi Landsbergery něčím výjimečným?

Zájem o historii, kulturu a tradici je mezi mnohými osobami z rodu Landsbergerů patrný již v generaci, která žila od 40. let 19. století v Koloredově a následně ve Frýdku. Již Filip Landsberger byl aktivní v rámci místní náboženské komunity, z čehož je zjevné, že to nebyl jen podnikatel, kterého by zajímalo pouze materiálně, ale také člověk, v jehož životě bylo významné místo pro duchovno. Z jeho dětí bych zmínil především Adolfa a Leopolda. Adolfův obecnější zájem o historii můžeme vidět například z předmětů, které jsou nyní prezentovány na výstavě v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek.

Vnitřní vybavení Adolfova bytu bylo v historizujících slozích, v domě pak mimo jiné visel také obraz, na němž bylo více než deset litografií zachycujících tehdy již historická místa v regionu v době okolo poloviny 19. století: kostel sv. Jošta ve Frýdku, kostel v Malenovicích a další. Leopold měl humanitní nadání, vystudoval německé gymnázium v Opavě a byl mimo jiné dlouholetým předsedou německého frýdeckého pěveckého spolku. Jeho manželkou se stala Hedvika Hitschmannová, která byla dcerou textilního průmyslníka z Náchoda. A právě jejich synem byl pozdější světoznámý asyriolog Benno Landsberger.

Po kom měl Benno nadání pro vědu?

Tady bych si troufl říct, že dost velkou roli sehrála matka, respektive „rodové dispozice“ Hitschmannů. Leopoldův starší bratr Jakob se totiž oženil se sestrou Hedviky Josefinou, jejich dvě dcery se věnovaly umělecké ruční výšivce (Petit-Point-Stickerin), syn Otto byl lékařem, pravnučka Eva je známou výtvarnicí a pravnuček Ota byl fotografem. Takže

Benno Landsberger zkoumá hliněnou destičku s klínovým písmem

Foto | George D. McDowell Philadelphia Evening Bulletin Photographs

odpověď na otázku, kde se u Bennu vzal talent, se v těchto souvislostech nabízí sama. (smích)

V roce 1908 nastoupil na studia orientalistiky do německého Lipska. Začala ale 1. světová válka, Benno narukoval do rakousko-uherské armády a byl nasazen na východní frontě. Víme něco o této etapě jeho života?

Nevíme o ní vůbec nic, ani kde přesně sloužil. Existuje ovšem jedna fotografie, na níž je mladý muž ve vojenském stejnokroji. Zatím se nepodařilo určit, kdo z rodiny na ní je zachycen, jedna z hypotéz je, že by mohlo jít právě o Bennu. Pokud by se tato zatím pracovní teorie potvrdila, byl by to další střípek do postupně skládané mozaiky jeho života.

Po válce se vrátil na univerzitu do Lipska, byl zde habilitován a v roce 1926 jmenován mimořádným

profesorem. Zůstal i poté profesně svázan se svou alma mater?

Benno v Lipsku vystudoval semistiku, poté získal doktorát z filozofie v Londýně, v roce 1920 se habilitoval a o šest let později získal v Lipsku profesuru pro asyriologii. Mezi jeho tehdejší žáky patřili pozdější významní světoví orientalisté jako profesor biblistiky v Amsterdamu Martin Beek, z našich pak třeba Josef Klíma či Lubor Matouš.

Jak zasáhl do Bennova života nástup nacismu v Německu a jaké byly jeho další osudy?

V důsledku zákonů vydaných v roce 1935 nacisty nemohl jako Žid na německých univerzitách působit, a tak přijal nabídku univerzity v turecké Ankaře. Po válce odjel do Spojených států, kde získal místo v chicagském Orientálním ústavu. Zemřel 26. dubna 1968 ve Spojených státech, letos si

Společně u frýdeckého židovského hřbitova. Petr Juřák (vpravo) s několika příslušníky rodu Landsbergerů: Georgem Wintersbergerem z Vídně, jeho dcerou Ninou, Sashou Meyer z Holandska a Evou Kučerovou Landsbergerovou z Frýdku-Místku

Foto | Petr Juřák

huje světoznámý Epos o Gilgamešovi," historik Muzea Beskyd Frýdek-Místek Petr Juřák

tak připomínáme výročí padesátí let od jeho úmrtí.

Čím dosáhl svého světového věhlasu. Jaké objevy přinesla jeho vědecká práce?

Napsal řadu publikací a odborných článků, které se týkaly různých aspektů starověkého Předního východu. Jeho monografie se mimo jiné zabývaly starobabylónským lokálním kalendářem, asyrskými obchodními koloniemi v Malé Asii či fauny staré Mezopotámie. Věnoval se rovněž studiu klínopisu, tedy písma, které je zachyceno na hliněných destičkách. Přeložil mimo jiné text čtvrté hliněné destičky, která obsahuje světoznámý Epos o Gilgamešovi. Ze Spojených států se nám na výstavu podařilo získat fotografii, na níž je zachycen Benno, jak zkoumá hliněnou destičku s klínovým písmem. Možná je to právě ta, která obsahuje onen epos.

Ve svém osobním životě byl prý známý pro svůj osobitý černý humor, lásku k doutníkům a pivu. Narazil jste během přípravy výstavy na něco, co vám samému bylo dosud v jeho životě utajeno?

Benno byl velký požitkář, kromě kouření doutníků měl rád pražskou šunku a plzeňské pivo. Tyto pochutiny si nechával v balíčcích posílat do Chicaga z Československa. V této souvislosti se dokonce dostal do hledáčku amerických úřadů, po druhé světové válce se totiž vztahy mezi dvěma světovými mocnostmi, USA a Sovětským svazem, postupně vyostřovaly, vytvářely se jejich sféry vlivu a Československo se dostalo do té sovětské. Balíčky ze socialistického Československa tak byly pro americké úředníky velmi podezřelé, zabavili mu je a Benno musel vysvětlovat, proč si je vlastně nechává posílat.

Zmíníte ještě nějakou další zajímavost vztahující se k Bennovi?

Mezi svými kolegy a žáky měl pověst přísného muže, který měl značnou autoritu, ale o svém soukromém životě s nimi zřejmě moc nehovořil. Na rok 1990 připadalo výročí sta let od jeho narození a jeho přátelé, kolegové a bývalí

žáci se rozhodli si tuto událost připomenout v rámci mezinárodního sympozia. Mezi organizátory oslav byl také Bennův bývalý žák profesor Fritz Rudolf Kraus, který se rozhodl kontaktovat Elišku Landsbergerovou, maminku Evy Kučerové Landsbergerové. Její adresu získal od Jiřího Hitschmanna žijícího v Mexiku a Elišky se dotazoval, zda ví něco bližšího o Bennově neteři. Profesor Kraus měl pouze informace, že žila ve Spojených státech, nebyl si ale ani jistý, jaké bylo její křestní jméno. Přitom si s Bennem pravidelně dopisoval od roku 1937 až do jeho smrti.

Je známo, že by ještě někdy navštívil poválečné Československo?

Do Československa se již nikdy nedostal, se svými příbuznými ve Frýdku a poválečném sloučeném Frýdku-Místku si však pravidelně dopisoval.

Otázka na závěr, jak se vám na přípravě výstavy pracovalo a do kdy ji mohou zájemci navštívit?

Příprava výstavy byla velmi náročná, snad i proto, že byla do jisté míry průkopnická. Nevěnovala se totiž pouze jedné významné osobnosti a jejímu životnímu dílu či budovám a podnikům, které by s ní byly spjaty, ale celému rodu. V minulosti totiž bylo na Landsbergery v případech různých odborných a popularizačních studií a článků či výstav pohlíženo primárně jako na továrníky a podnikatele a byli vlastně jen jakýmsi doplňkem k popisu výrobních budov či textilní produkci. My jsme se pokusili tento pohled trochu pootočit a ukázat Landsbergery jako lidi z masa a kostí, kteří prožívali své malé i velké radosti či starosti a nebyli uchráněni ani událostí a hrůz, které postihly Evropu v první polovině 20. století. Pátrání po předcích a rodových liniích Landsbergerů bylo velmi intenzivní a neustále docházelo k doplňování či upřesňování informací, z nichž mnohé byly překvapivé. Komunikace probíhala doslova v rámci celého světa, od Ameriky přes Evropu až po Izrael. Výstava, na níž je prezentováno mnoho unikátních fotografií či rodový strom, potrvá do 13. ledna 2019.

Rodiče Benno Landsbergera Leopold a Hedvika, rozená Hitschmannová

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek a archiv Evy Kučerové Landsbergerové

Pravděpodobný snímek Benno Landsbergera v jinošském věku

Foto | archiv Evy Kučerové Landsbergerové

„Beru to jako vzkaz, že to, co dělám, má smysl,“ říká k udě

Historie nás zavazuje, budoucnost nás motivuje. Těmito slogany se ve svém podnikání řídí Josef Kleinwächter, který už osmadvacet let stojí v čele známé frýdecko-místecké tiskárny. Kromě dobré pověsti této firmy je jméno devětašedesátiletého muže známé i díky každoroční výstavě betlémů, která se koná právě v prostorách tiskárny. Zatímco výstava se letos v závěru roku uskuteční „teprve“ po šestnácté, novodobá historie tiskárny je o pár let starší. A budeme-li pátrat po historii jména Kleinwächter ve Frýdku-Místku, dostaneme se až do roku 1894.

| JIŘÍ SACHR

U rodu Kleinwächterů se první dokumenty datují údajně dokonce k roku 1618. Máte sestaven nějaký rodokmen?

Prozatím nemám, k pátrání po historii mne přivedl výstřížek článku z novin někdy okolo roku 1995, který mi poslal kamarád z Hradce Králové. Článek se zabýval historií královského města a stálo v něm, že zde roku 1618 žil tiskař se jménem Martin Kleinwächter. Zaujalo mě to a zjistil jsem, že náš rod má své kořeny právě v Hradci Králové a pak se rozešel do dvou větví. Jedna šla přes Ústí nad Labem do Karlových Varů, druhá přes Šumperk, Ostravu, Frýdek-Místek do Brna. Celkem je nás v současnosti v republice pětadesát Kleinwächterů.

Co víte přímo o svých rodinných předcích?

Historicky se uvádělo, že dědeček svůj fotoateliér ve Frýdku založil v roce 1885, ale frýdeckému filokartistovi Karáskovi se dostal do rukou korespondenční lístek z roku 1884, kterým dědeček objednával do firmy fototechniku z Německa. Takže ten rok bude třeba revidovat. (úsměv)

Tatínek potom roku 1925 ve svých jedenadvaceti letech firmu postupně převzal. I když mu ji v padesátých letech vyvlastnili, vždy si zachoval profesní úctu a serióznost. Před všemi smekal, každý dopis zakončil slovy: s úctou. Našli

jsme fotku od dědečka a na její zadní straně byl menší znak, jakýsi erb. Inspirovalo mě to a vymyslel jsem dvě vlajky, na jedné s erbem je napsáno: „Historie nás zavazuje“ a na druhé, kde máme současné logo, stojí: „Budoucnost nás motivuje“. Není to hezké?

Čím vás tiskařina přitahovala?

Tatínek mě od mala vedl k fotografii. Chodil jsem do ateliéru a pomáhal mu vyvolávat fotky, takže když mi bylo patnáct, byl jsem skoro hotový fotograf, všechno mě naučil. Táta chtěl, abych byl fotografem, ale více mě přitahovala mechanika. Tu jsem vystudoval ve Staré Ture a pak jsem nastoupil jako technik v ostravské Chiraně. Později jsem nastoupil do Výzkumného ústavu hutnictví a železa, kde jsem měl pod sebou středisko fotografie, mikrografie, diazografie a reprografie. Tam jsem zužitkoval mé předchozí znalosti. V podniku jsem chtěl povýšit reprografické oddělení na tiskárnu, což mi však nebylo umožněno. Přišel rok 1989 a já to pojal jako výzvu pro sebe, šel jsem do rizika a začal se věnovat ve svém podnikání

tiskařině. Zase jsem vycházel z toho, co jsem se naučil od táty. Tisk je vlastně fotografie, takže jakmile jsem dělal něco špatně, hned jsem to poznal a věděl, co musím udělat, aby to bylo dobré.

Začátky vašeho podnikání asi nebyly jednoduché. Když se ohlédnete zpět, šel byste do toho znovu?

Firmu jsem zakládal v roce 1990 a máte pravdu, že to nebylo snadné. Ale co v životě je? Šel jsem do toho od nuly, neměl jsem ani korunu. Od vlastních dětí jsem si půjčil šest tisíc korun. Ale asi bych do toho šel znovu. Je to o povaze, chcete jít někam dopředu, máte tvůrčí potenciál a chcete dělat něco pro příští generace. A to se mi podařilo, i když ani teď to není lehké. Dnes máme třicet zaměstnanců.

Málokdo o vás ví, že jste příznivcem létání na motorovém paraglidingu. Jak jste se k tomuto koníčku dostal?

Když mi bylo osmapadesát, kolegové z práce mi k narozeninám koupili poukaz na tandemový let. Dlouho jsem se tomu vyhýbal, „dokopali“ mne k tomu skoro až po roce. Tehdy mě to tak nadchlo, že ještě dříve než jsme přistáli, domluvil jsem si kurz a o další měsíc později jsem už létal sám. Na volno bez motoru jsem navštívil

třeba Španělsko, Itálii, Švýcarsko, Rumunsko a další země. Bezmotorové létání mne ale limitovalo, protože se musí provozovat jen přes den, kdy je dobrá termika. Musel jsem být v práci, takže jsem neměl čas. Ale protože mne to zcela pohltilo, začal jsem přemýšlet o motorovém létání. Udělal jsem si na něj kurz a pak mě můj instruktor přesvědčil, že bych si měl pořídit dvoumístnou třikolku. Zpočátku jsem měl strach, že budu mít dost starostí sám se sebou, natož abych k sobě bral ještě někoho dalšího. Ale dopadlo to jinak. Když jsem poprvé vzal pasažéra, už jsem nechtěl létat dále sám. Je lepší, když se o tu nádhru a radost při pohledu na zem s někým dělíte. Když jsem poprvé vzlétl, říkal jsem si: Který hlupák řekl, že nejpeknější pohled na zem je ze hřbetu koně? (smích)

O fotografování už jsme mluvili, fotíte jen letecké snímky nebo i jiné?

Kdysi jsem fotil svatby, zabýval jsem se i uměleckou fotografií, ale u tiskařiny na to už nebyl čas. Takže jsem přestal fotit, navíc klasická fotografie pomalu končila a nastupovaly digitální přístroje. Ty byly zpočátku v e m i

lení ceny města tiskař Josef Kleinwächter

špatné, při stisknutí spouště měly pomalou reakci. Focení se znovu věnuji až v poslední době, dnes už jsou aparáty špičkové. Dá se říct, že jsem se k němu vrátil právě díky létání. Naše město je krásné z ptačí perspektivy, shora vidíte krajinu, která kreslí nádherné obrazce. Historické jádro Místku je z ptačí perspektivy trojúhelník, frýdecké má tvar oválu. Pohledy na obě náměstí jsou fascinující, zejména frýdecké je úžasně krásné, i když některé stavby obchodních domů a center vypadají shora hrozně. Takže fotím hory, města, měl jsem několik výstav leteckých fotografií. Ve spolupráci s městem jsem vydal stolní i nástěnný kalendář.

Vaší velkou vášní je sběr betlémů. Letos už pošestnáctě svou sbírku v tiskárně na ulici Československé armády zpřístupníte veřejnosti. Na co se mohou návštěvníci těšit?

Když jsem v roce 2003 pořádal první výstavu, přišlo asi dvacet lidí. Mohli vidět čtyři betlémy, z nichž jeden byl pohyblivý. Postupně se to začalo rozšiřovat, některé betlémy jsem koupil, jiné dostal a v současnosti sbírka čítá už 180 betlémů ze dřeva, keramiky, susť, skla, sádry, papíru, vosku, textilu či korku. Věřím, že ani to není konečné číslo. Vpřed mě žene to, když lidé přijdou a vidí tu opravdovou nádhru Vánoc, nikoliv tu komerční stránku. Vloni jsme měli bezmála sedm tisíc návštěvníků.

Výstava má i svůj doprovodný program, její součástí je řezbářský plenér...

Řezání betlému s metrovými figurami byl nápad Tomáše Cidlíka, který v dubnu 2014 zemřel.

Těto myšlenky se ujali jeho kamarádi řezbáři Jírka Rozehnal a Lupo Aneta, kteří postavy a pozadí betlému řezou

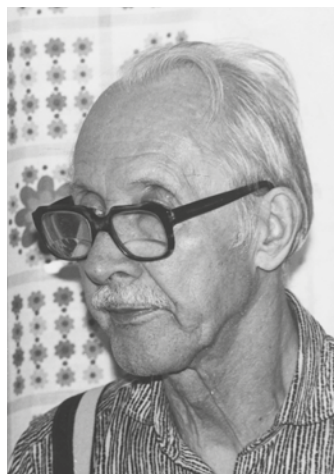
na výstavě každoročně až dodnes. Hotova je svatá rodina, tři králové, kovář, tiskař, husopaska a houslista, snad jsem na nic nezapomněl. Betlém by měl být široký šest metrů a jeho pozadí budou tvořit reliéfy historických městských budov. Všechno je z lipového dřeva. Atmosféru výstavy doplňuje živá vánoční hudba, koledy. Před rokem jsme mírně změnili hudební produkci, letos vystoupí také dětský soubor Ostravička, možná zahraje i populární Šuba Duba Band. Je to opravdu nádherné, když se spojí výstava s kulturním a hudebním zážitkem. Moje díky zde patří paní Pobucké, která tuto část organizuje a zajišťuje. Další novinkou by měla být sbírka, jejíž výtěžek bude určen frýdecko-místecké Charitě. Tímto všechny zvu na letošní ročník, otevřeno bude na Štěpána od 13 a o den později už od 10 hodin, po oba dny pak do 18 hodin.

Co vůbec obnáší příprava tak rozsáhlé výstavy, která je navíc od loňska rozšířena o prostory osmé základní školy?

Především spoustu hodin práce. Není to nic jednoduchého, proto bych chtěl poděkovat také Jiřímu Bíleckému a Danielu Adámkovi, kteří mi každoročně pomáhají. Instalace trvá dvě stě padesát hodin, následuje dvoudenní výstava a dalších dvě stě padesát hodin sklizení. Ale pro mne je to srdeční záležitost, těch sedm tisíc návštěvníků za to stojí, to je úžasná motivace. Mohu říct, že dnes už se nejedná o oblastní výstavu, jezdí k nám lidé z celé republiky i ze zahraničí. V prvních ročnících výstav jsem absolutně netušil, jakých rozměrů a popularity jednou dosáhne.

Aby byl výčet vašich zájmů úplný, je třeba zmínit ještě psaní básní...

K básnění jsem se dostal v době, kdy jsem byl po operaci páteře. Měl jsem velké bolesti, které povolily až po nasazení opiátů. Nebyl jsem schopen chodit, jen jsem ležel a napadaly mne různé myšlenky. Tak jsem si je ukládal, a když jsem před čtyřmi lety jel do lázní a měl

Tatínek, kterému je Josef Kleinwächter dodnes za všechno vděčný

Dědeček Josef Kleinwächter

Foto | 2x archiv Josefa Kleinwächtera

tam dlouhou chvíli, začal jsem psát a zjistil, že to jde samo. Psal jsem báseň za básní, všechno, co mne napadlo, se dalo zbásnit. Napsal jsem jich spoustu. Ale musíte k tomu mít vhodné citové rozpoložení, nejde psát na povel. Dnes už píšu o dost méně...

Letos jste byl vyhlášen jednou ze tří osobností města Frýdek-Místek. Co pro vás toto ocenění znamená?

Beru to jako vzkaz, že to, co dělám, má smysl. Samozřejmě mne to velmi potěšilo, i když zároveň je to zavazující.

Na loňské výstavě mezi postavami frýdecko-místeckého betlému

Foto | Jiří Sachr

Společná příprava na let s hercem Markem Vašutem
S jedním z exponátů rozsáhlé sbírky betlémů (vlevo)

Foto | Archiv Josefa Kleinwächtera
Foto | Jiří Sachr

Hornické desítce nepřálo počasí, přesto byla účast hojná

Už po třiatřicáté se uskutečnila běžecká Hornická desítka s řadou doprovodných závodů pro dospělé, mládež i děti. I přes chladné sychravé počasí si všichni milovníci běhu přišli na své. V závodech mládeže startovalo 918 dětí, Běhu pro zdraví se zúčastnilo 772 běžců, závod na 10 km absolvovalo 736 běžců a závod mílařů 158 zájemců. Celkem tedy na letošní Hornické desítce startovalo 2584 běžců.

„Za zmínku stojí skvělé výkony vítězů. Tibor Sahajda ze Slovenska jen o šest sekund nepokořil hranici třiceti minut. Mezi ženami Aneta Chlebková porazila favoritku a obhájkyni loňského

vítězství Simonu Vrzalovou,“ uvedl Josef Nejezchleba, předseda

pořádajícího atletického oddílu TJ Slezan Frýdek-Místek.

Přes dva a půl tisíce běžců se představilo na letošním ročníku Hornické desítky
Foto | Pavel Chorobik

Valcíři během podzimu doplatili na špatné výkony z cizích hřišť

Sedm vítězství, stejný počet porážek, jedna remíza. Dvaadvacet získaných bodů a skóre 27:27. Vyrovnaná bilance fotbalistů MFK Frýdek-Místek stačí v polovině soutěže na osmou příčku MSFL. Po jarním sestupu z druhé ligy se asi čekalo víc, ale stávající umístění zřejmě odráží reálné možnosti klubu.

„Mohli jsme mít o pár bodů více, ale celkově podzim

hodnotím kladně, protože jsme do kádru zapracovávali naše odchovance. V podstatě kromě tří hráčů (Literák, Švrček, Varadi – pozn. aut.) se vytvořil úplně nový tým. Věřím, že naši odchovanci a mladší hráči půjdou výkonnostně nahoru,“ uvedl pro webové stránky klubu trenér Jan Žižka,

kteří se mužstva ujal během letní přestávky.

Frýdek-Místek měl velmi dobrý start do soutěže, kdy atakoval čelo tabulky, ale poté už jeho výkony měly sestupnou tendenci. „Věci z tréninku se nám často nedařily přenést do zápasů,“ vysvětlil Žižka. Jeho svěřencům se dařilo na vlastním hřišti, kde byli

třetí nejlepší, naopak na trávnicích soupeřů získali pouhopouhé čtyři body. „Nedokážu si to vysvětlit. Do každého zápasu jdeme uspět. To, že se nám to venku nedaří, je asi i otázkou psychiky. Určitě máme na čem pracovat, abychom to změnili,“ pokračoval trenér Žižka.

Moravskoslezskou fotbalovou ligu suverénně vede Líšeň s osmibodovým náskokem na druhou Kroměříž.

KAM VYRAZIT FANDIT?

LEDNÍ HOKEJ – Chance liga (hala Polárka)

8. 12., 17:00 **HC Frýdek-Místek**

– AZ Residomo Havířov

12. 12., 18:00 **HC Frýdek-Místek**

– SK Horácká Slavia Třebíč

19. 12., 18:00 **HC Frýdek-Místek**

– HC RT Torax Poruba

27. 12., 18:00 **HC Frýdek-Místek**

– HC Benátky n. Jiz.

3. 1., 18:00 **HC Frýdek-Místek**

– HC Slavia Praha

7. 1., 18:00 **HC Frýdek-Místek**

– ČEZ Motor České Budějovice

HÁZENÁ – čtvrtfinále Českého poháru mužů

2. 12., 16:00 **SKP Frýdek-Místek HK**

Lovosice

VOLEJBAL – UNIQA extraliga žen

13. 12., 17:00 **TJ Sokol Frýdek-Místek**

– Volejbal Přerov

22. 12., 17:00 **TJ Sokol Frýdek-Místek**

– TJ Sokol Šternberk

VOLEJBAL – I. liga mužů

14. 12., 20:00 **BV Beskydy**

– Volleyball Nymburk

15. 12., 18:00 **BV Beskydy**

– VK Lvi Praha B

Frýdecko-místecká taneční skupina Funky Beat TJ Sokol se ve své kategorii stala nejlepším týmem České republiky na mistrovství světa v hip hopu v nizozemském Leidenu. Kadetky i juniorky se probojovaly až do finále, kde se utkaly s nejlepšími týmy světa. Po náročných soubojích získaly juniorky desátou příčku a kadetky se vyšplhaly dokonce na šesté místo.

Modrá pyramida

NECHTE SVÉ STAVEBKO ZDRAVĚ RŮST

Nyní s **Prémií 2 000 Kč** a zhodnocením **3,76 %** ročně

Do 14. prosince s dárkovou poukázkou Tesco v hodnotě 500 Kč

Detailní podmínky a platnost akce Prémie 2 000 Kč naleznete na www.modrapyramida.cz.

Modrá pyramida si vyhrazuje právo akci kdykoliv ukončit. Akce s poukázkou Tesco platí pouze u oblastního ředitele.

Aleš Kocur, oblastní ředitel

tel: 608 474 247, email: ales.kocur@mpss.cz

modrapyramida.cz

DIVADLA

Kino Vlast

6. 12., 18:30 **Osm žen**

Mohly to být veselé Vánoce prožité v kruhu rodinném, jenže sváteční idylu naruší nalezená mrtvola. Hra skončí překvapivým rozuzlením. Uvádí: Těšínské divadlo.

9. 12., 15:00 **Vánoční příběh**

Tradičně netradičně podaný tradiční vánoční příběh se spoustou koled. Uvádí: Divadlo Já to sem.

14. 12., 19:00 **Cizinec aneb člověk je tak jako tak vždycky trochu vinen**

Kulturní dílo s pěti herci v roli hlavních postav. Uvádí: Divadlo Na zábradlí. Účinkují: S. Majer, M. König, J. Vyorálek, J. Hájek a další.

15. 12., 19:00 **Mesiáš**

Herci D. Prachař a I. Chmela se pokusí o nemožné – celý příběh Vánoc zahrát ve dvou! Komedialní improvizaci ostřílených hvězd české činohry doplňuje podmanivý zpěv M. Prachařové.

6. 12., 18:30 **Osm žen**

Čtyřlístek, divadlo Na Slezské

8. 12., 15:00 **Čert nikdy nespí**

Činoherní pohádka pro děti od pěti let o tom, co všechno se stane, když čert omylem odnese do pekla anděla nebeského místo zlé královny.

D.N.A. (areál Faunapark, ul. Na Příkopě)

13. 12., 19:00 **Pravda o zkáze Titaniku**

Komedie F. R. Čecha.

15. 12., 18:00 **Improvizátoři CZ/SK**

Improvizáční experiment s charitativním zaměřením.

KINA

Kino Vlast

7. 12., 9:30 **Mimi & Liza: Záhada vánočního světla**

8. 12., 15:00 **Malá čarodějnice**

8. 12., 17:00 **Čertí brko**

8. 12., 19:00 **Záhada Silver Lake**

9. 12., 10:00 **Gordon a Paddy**

10. 12., 17:00 **Doktor Martin: Záhada v Beskydech**

10. 12., 19:00 **Jack staví dům**

11. 12., 16:30 **Bohemian Rhapsody**

11. 12., 19:00 **McQueen**

12. 12., 10:00 **Toman**

12. 12., 17:00 **Doktor Martin: Záhada v Beskydech**

12. 12., 19:00 **Smrtné stroje**

17. 12., 17:00 **Ucho**

17. 12., 19:00 **Dívka**

18. 12., 19:00 **Tři dny v Quiberonu**

19. 12., 10:00 **Zrodila se hvězda**

21. 12., 9:30 **Pat a Mat znovu v akci**

22. 12., 15:00 **Yeti: Ledové dobrodružství**

Aktuální program na www.kulturafrn.cz

KONCERTY

D.N.A. (areál Faunapark, ul. Na Příkopě)

12. 12., 19:00 **TEATET**

Koncert pěveckého sboru s vánoční tematikou.

Hudební klub Stoun

7. 12., 21:00 **Pokáč**

8. 12., 21:30 **Majk Spirit**

21. 12., 21:00 **David Stypka & Bandjeez**

22. 12., 21:00 **FECAL MATTERS: NIRVANA & SOAD**

24. 12., 21:00 **Vánoční párty**

25. 12., 20:00 **Vánoční hity ze zákrobí**

26. 12., 20:00 **BEATS FOR LOVE X-MASS:**

DJ LADIDA & CHRIS SADLER

27. 12., 21:00 **GROOVE!**

28. 12., 20:00 **PRAGO UNION**

29. 12., 20:00 **BASS INVASION – LAST OF THE YEAR**

Hospůdka U Arnošta

8. 12., 20:00 **eFeM GRASS, GOODWILL**

9. 12., 18:00 **Roman Dragoun**

26. 12., 20:00 **ČADI**

Kino P. Bezruč

16. 12., 19:00 **Aneta Langerová: Koncert s kapelou a smyčcovým triem**

Vedle písní z posledního alba nebudou chybět starší skladby v nových aranžmá a také poslední singl Hvězda.

Kostel sv. Jana a Pavla

18. 12., 19:00 **Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční**

Jako předehra zazní A. Vivaldi: koncert pro 2 violoncella g-moll, 1. věta.

Čeladná, farní kostel

12. 12., 19:00 **Adventní koncert Yvetta Blanarovičová**

Koncert pořádá spolek Madleine v rámci projektu „Děti dětem“.

Kostel sv. Jana Křtitele, Frýdek

14. 12., 19:00 **Adventní koncert**

Účinkují Pavla Sungová-Vozarová (flétna), Monika Kanioková (zpěv) a Miroslav Maňoušek (varhany).

Evangelický kostel ve Frýdku

14. 12., 19:00 **Adventní koncert Václav Noid Bárta**

Koncert pořádá spolek Madleine v rámci projektu „Děti dětem“. I letos se do programu zapojí děti z dětského domova Na Hrázi a DFS Valášek z Kozlovic.

Frýdlant n. O., kulturní centrum

15. 12., 18:00 **30. Vánoční koncert FHS**

VÝSTAVY

Tiskárna Kleinwächter a 8. ZŠ v Místku

26. a 27. 12., **Výstava sbírky betlémů Josefa Kleinwächtera**

Národní dům

do 30. 12. **Petr Hajdyla: Úroda**

Muzeum Beskyd

do 6. 1. **Barevný svět**

do 13. 1. **Z Frýdku do celého světa.**

Příběhy rodu Landsbergerů

OSTATNÍ

Národní dům

13. 12., 18:30 **Povídání v Zeleném baru s Pavlou Damohorskou**

O židovských svátcích a zvycích, o čtení Talmudu a Tóry a vůbec o bohatosti tradiční židovské kultury.

21. 12., 19:00 **PZB 21/12/18 w. Ohm Square**
*DJ Set

Vánoční večírek s pražskou špičkou elektronické hudby.

30. 12., 20:00 **Swingový večer**

Taneční večer s retro nádechem 60. let s legendární frýdecko-místeckou kapelou Akuma.

Muzeum Beskyd

6. 12., 16:30 **Výtvarný Frýdek-Místek, výtvarné Pobeskydí**

Plastiky Plínost a Spořivost raškovického rodáka F. Skotnici na nás shlížejí z fasády někdejší místecké radnice, bývalou záložnu zdobí plastiky F. Uprky, na sídlišti Riviéra chytá výtvarný objekt M. Rybičky, ve výškovém domě u někdejšího Krymu žil krajinář B. Holáček, proč dnes nikdo nekupuje obrazy E. Servátkové, zapomenutý K. Šifínek maloval frýdeckou synagogu...

13. 12., 16:30 **Je to chůze po Beskydech...**

Přednáška věnovaná historii beskydské turistiky a proměnám turistických stře-disek, útulen a chat.

INZERCE

WELLNESS STUDIO

LIFE STYLE

- Tetování obočí
vláskováním
nad 65 let
500 Kč SLEVA

- Tetování
očních linek

náměstí Svobody 1
738 01 Frýdek-Místek
tel.: 777 926 121
www.fmlifestyle.webnode.cz

FMP 1407/02

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ

PATRIOT

**Veselé Vánoce a samé dobré zprávy
v roce 2019
přeje čtenářům a obchodním partnerům
redakce měsíčníku
FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT**

20. 12., 16:30 Černá hodinka v Zeleném domě

Tematický večer věnovaný vánočním stromčekům, ozdobám, dárkům a receptům na tradiční vánoční pokrmy. Doplněno studijní výstavou dobových pozdravů, novoročenek, vánočních ozdob a betlémů.

Frýdecký zámek

26. 12., 13:00 **Svatoštěpánské odpoledne na zámku**

Kino Vlast

19. 12., 19:00 **Screamers – Vánoční speciál**

Kulturní dům Frýdek

7. 12., 19:30 **SIMA ve Frýdku-Místku**

Vystoupení mladé slovenské zpěvačky.

Lidový dům Místek

9. 12. **Farní mikulášská pro dospělé**

11. 12. **Farní adventní zájezd do Wadowic a Krakowa**

16. 12. **Vánoční dílny**

28. 12. **Divadlo na volné noze – Charles Dickens: Vánoční koleda**

Střední škola řemesel (ul. Pionýrů 2069)

9. 12., 13:00 **Fenomén uzdravení**

Dokumentární film o Kruhu přátel Bruna Gröninga, který rozvíjí odkaz tohoto léčitele.

13. a 18. 12. **Uzdravení přirozenou cestou s učením Bruna Gröninga**

Přednášky na téma, jak přijímat léčivou sílu, která uzdravuje a harmonizuje.

Frýdlant n. O., OD Omma

18. 12., 16:00 **Koledování v ulicích města Frýdlantu n. O.**

Na tradičním koledování v ulicích města zahraje dechový orchestr Frýdlantský hudební spolek vánoční písně a koledy.

Frýdlant n. O., Janáčkova síň

20. 12., 18:00 **Koledování s Kotkovou muzikou**

Kozlovice, sál obecního úřadu

15. 12., 8:00 **Souznění**

Tradiční předvánoční mezinárodní festival adventních a vánočních zvyků, koled a řemesel.

Vyšní Lhoty, chata Prašivá

19. 12., 18:00 **Lopraisův sen o Dakaru**

Promítání šoférská legenda K. Loprais a dokumentarista J. Jindra. Přijďte si poslechnout ojedinělé povídky, nakoukněte pod pokličku legendárních Tatrovek.

6. 1., 11:00 **Novoroční čtyřlístek**

Hvězdicový výstup na Prašivou. Pěší výstup je individuální, dle zvolené trasy na 7–12 km, s cílem na chatě Prašivá v době od 11 do 14 hod.

Vyšní Lhoty, kostel svatého Antonína Paduánského na Prašivě

31. 1., 15:00 **Mše svatá**

Metylovice, Čupek

31. 12., 8:00 **Silvestrovský výplaz na Čupek**

Netradiční výstup na lašský Říp – Čupek, Monte Čupelo, Metylovskou hůrku. Nový rok přivítá panovník Viluš I. Krulíkovský.

Palkovice, Palkovické hůrky

1. 1., 11:00 **Novoroční výstup na Kubánkov**

Obľíbené setkání turistů na Kubánkově doprovází živá hudba, připraveno je občerstvení. Místo startu je individuální, sraz na vrchu je v 11 hod.

Obě náměstí zdobí jedle od občanů města

Dvanáctimetrová jedle, kterou městu daroval občan z Rybnické ulice, dominuje už od konce listopadu místeckému náměstí Svobody. Zdobí ji sto stříbrných koulí, stovky zábleskových žárovek i žárovek měnících barvy a také jeden a půl kilometru dlouhý řetěz s tisícovkami LED diod. O dva metry nižší jedli stojící na frýdeckém Zámeckém náměstí město získalo pro změnu od občana z lokality Na Veselé. I tento strom je nazdoben světelnými řetězy a kromě něj jsou nazdobeny i stromy kolem kašny. Nechybějí tradiční girlandy a světelné ozdoby na

slopech veřejného osvětlení. Náměstí Svobody a jeho blízké okolí se i letos proměnilo v zářivé Adventní městečko. K návštěvě bude lákat až do 23. prosince. Zájemci v něm najdou nejen stylové stánky s vánočním zbožím a dobrotami, ale také pódium, na kterém se budou střídát divadelníci, tanečníci a hudebníci. O víkendech budou na děti čekat pohádky, adventní dílny, vláček i Ježíškova pošta. Chybět nebude zvonice vánočních přání, betlém, živá zvířátka a dřevěné i jiné vánoční kulisy. Kompletní kulturní program je na www.kulturafrfm.cz.

co darovat pod stromeček?
antibakteriální oblečení se stříbrem

STÍMTO
INZERÁTEM
OBDŘÍTE DÁREK
NA PRODEJNĚ

www.nanosilver.cz
nanosilver

ČESKÝ
VÝROBEK

Kamenná prodejna: Ostravská 1551 v Místku je otevřena
PO–PÁ: 8:30–18:00 hodin, Adventní víkendy 8:30–15:00 hodin
Ve dnech 14.–16. 12. prodej v OC Frýda 9:00–20:00 hodin

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

| SLAVĚNA JURČÍKOVÁ

Kostikovo náměstí

Kostikovo náměstí ve Frýdku je pojmenováno po majorovi sovětské Rudé armády Andrejovi Michajlovičovi Kostikovovi. Správně by se tedy mělo náměstí jmenovat Kostikovovo. O majoru Kostikovovi toho bohužel moc nevíme, neznáme datum jeho narození ani nevíme, odkud přesně pocházel. Víme jen, že měl syna majora Vladimíra Andrejeviče, který Frýdek a hrob svého otce navštívil v prosinci roku 1974. Major Kostikov se účastnil osvobozenekých bojů ve Frýdku-Místku na začátku května 1945, byl ubytován „u Čaplů“ a s největší pravděpodobností byl

5. května 1945 zastřelen německým ostřelovačem.

V kronice města Frýdku se píše: „Zde před námi leží v rakvi padlý hrdina sovětské armády major Kostikov. Sloužil od prvního dne války a bojoval od prvního okamžiku neustále v předních řadách. Padl 5. května v pouličních bojích o Frýdek, který pomáhal dobývat a osvobodit od německého jařma, způsobem opravdu hodným jeho pověsti hrdiny vojáka.“

Pohřben byl spolu s dalšími oběťmi osvobozovacích bojů 7. května 1945. Sověští vojáci (včetně Kostikova) byli později exhumováni a pohřbeni na frýdeckém hřbitově, kde byla v březnu roku 1946 odhalena mohyla všem

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

sovětským vojákům a důstojníkům padlým na území okresů Frýdek-Místek, Český Těšín, Nový Jičín a Fryštát. Celkem jde o 966 vojáků a 75 důstojníků.

V roce 1951 se pak městská rada rozhodla pojmenovat malé frýdecké náměstí po majoru Kostikovovi. Dle zápisů se tak stalo na paměť toho, že na tomto místě padl, což však není do dnešních dní prokázáno. Nicméně dodnes nese náměstí jeho jméno.

Zdroj: ADAMEC, Tomáš: Dva případy k objasnění. Tak trochu detektivní případy bez vyřešení. In: Sborník státního okresního archivu Frýdek-Místek, 2013, str. 111–119.

Stezka Valaška na Pustevnách nabízí dva jedinečné chodníky

Jedinečné výhledy i nejdelší skleněný skywalk (nebeská stezka) v Evropě nabídne nová atrakce pojmenovaná Stezka Valaška. Procházka v oblacích vzniká na Pustevnách a její návštěvníky čekají výhledy na Jeseňníky, sousední Polsko a Slovensko. Součástí stezky dlouhé 340 metrů je také dvaadvacet metrů vysoká kaskádovitá věž. Nejvyšší patro věže je ve výšce 1077 metrů nad mořem.

Stezka Valaška dále nabízí i nejdelší zavěšený himálajský chodník v ČR sestavený z našťippaných dubových polen, nejvýše položené trampolínové hřiště v Evropě s devíti trampolínami, třípatrové dětské hřiště s průlezkami až do výšky osmnácti metrů. Do budoucna by pod stezkou mělo vzniknout ještě malé zoo, případně lesní park. Stavba trvala něco málo přes rok a vyšla téměř na padesát milionů korun. Je vyrobena ze 140 tun oceli a z 554,75 m³ dřeva. Stezka Valaška má být v provozu celoročně, otevřena by mohla být ještě koncem letošního roku.

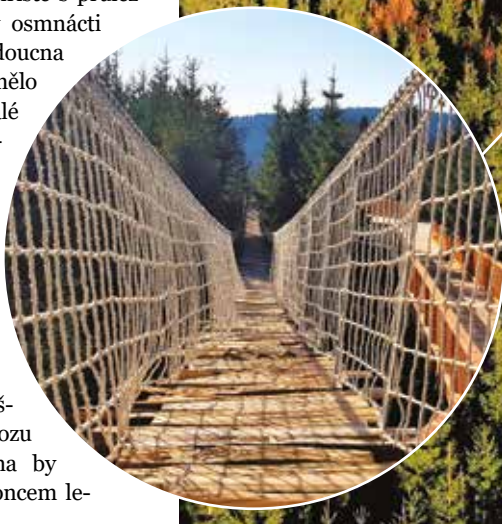

Foto | 3x Beskydská panoramata

POMŮCKA: AQ, CET, KAPER	ČISTÁ VÁHA	SMAZENÝ PLÁTEK MASA	NOTOVÝ ZÁPIS		SVAZ POŽÁRNÍ OCHRANY ZKR.	SVAZEK ROSTLIN	CELNÍ KÓD ANGOLY	CITO- SLOVCE ODPORU	ŘÍMSKÉ 2	CHEM. ZN. CINU	INICIÁLY ZÁVODNÍKA ENGEHO	INICIÁLY ZPĚVÁČKY CSÁKOVÉ	ČÁST SVÍČKY		CHEMICKÝ PRVEK (F)	ZNAMENÍ ZVĚRO- KRUHU	ČÁST VOZU	INICIÁLY HERCE EFFY
NEMOCNICE S POLIKLI- NIKOU ZKR.				TVŮRCE STATISTIKY										DŘEVĚNÝ KOLÍČEK				
ZNAČKA ČESKÝCH ELEKTRO- SPOTŘEBIČŮ				1. DÍL TAJENKY										JAPONSKÝ PROZAIK				
IZOLAČNÍ NÁDOBA				NÁMĚT														
TAHLE					INDIÁNSKÁ TROFEJ	NÁMOŘNÍ LOUPEŽNÍK							BOTY				ODSTRANITÍ KAPALINU	NAPLAVE- NINA
OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL				TECH. SPR. KOMUNIKACI ZKR.									OXID TELLUR- NATY			INIC. SPIS. NEFFA		
				ESTETIKA										PŘEDNES PÍSNÍ	SYTĚ ČERVENÁ		SPZ ŮSTÍ NAD ORLICÍ	
	NA CO	VIKEV SLOVENSKY													POBÍDKA			
		DRUH PEPŘE											INIC. HER. HADR- BOLCOVÉ SVOJE			OKR. SPRÁ- VA POŠT		
NAHONEM							INICIÁLY REŽISÉRA ONDRÁČKA	ZAVÝSKNUTÍ	ZÁPOR	ZEMSKÉ DIVADLO ZKR.	ZVLÁŠT- NOST							
ZKRATKA UMĚLECKÉ VYSOKÉ ŠKOLY				2. DÍL TAJENKY							STARÉ ČES. ZÁJMENO						CHEM. ZN. TANTALU	
DOBA				PROBÍRAT													INICIÁLY HERCE VYSKOČILA	

ROČNÍ DÁLNIČNÍ
ZNÁMKA ZDARMA!Při založení
2 stavebních spoření

Smlouva je bez vstupního poplatku.

Platnost akce do 13. 12. 2018

V případě zájmu
volejte: 608 474 247Modrá pyramida
25 let s Vámi

www.ocfryda.cz

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zašlete na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz nejpozději do 28. prosince. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Zdeněk Hoza a Františka Dvorská z Frýdku-Místku a Zdeňka Vajdíková z Kunčiček u Bašky. Ceny výhercům doručíme.

INZERCE

PRSTENY OD ČESKÉ JEDNIČKY!

BRILAS
snubní prsteny

ROZZÁŘÍME VÁM ŽIVOT!

Omrkněte na www.brilas.cz a za internetové ceny
si přijďte vybrat na naší pobočku:www.brilas.czOstrava-centrum: BRILAS-Zlatnictví Solitér,
28.října 28 (na náměstí) / tel.: 778 093 926Ostrava-Poruba: BRILAS, Spojů 835/2 (OC vedle pošty,
naproti hale Sareza) / tel.: 777 452 465

Střední průmyslová škola,

Obchodní akademie a Jazyková škola

s právem státní jazykové zkoušky,
Frýdek-Místek, příspěvková organizace
28. října 1598, 73801 Frýdek-Místek

TECHNIKU A EKONOMIKU STUDUJTE U PROFESIONÁLŮ

- ✓ Strojírenství
- ✓ Strojírenská metalurgie
- ✓ Technická zařízení budov
- ✓ Technické lyceum
- ✓ Informační technologie
- ✓ Obchodní akademie
- ✓ Ekonomické lyceum
- ✓ Veřejnosprávní činnost
- ✓ Jazykové vzdělávání
- ✓ FCE, CAE, státní zkouška (studentské slevy)

ŠKOLA, KTERÁ JE PRO SVÉ STUDENTY JISTOTOU

- ✓ jistota uplatnění pro techniky i ekonomy
- ✓ absolventi požadovaní významnými zaměstnavateli a VŠ
- ✓ nadstandardní úroveň vybavení a spolupráce s firmami
- ✓ dlouhodobě výborné výsledky u maturitní zkoušky
- ✓ škola s nejvyšší přidanou hodnotou v MSK
- ✓ certifikáty – CISCO, Autodesk, ECDL, FCE, CAE
- ✓ rozsáhlá mimoškolní činnost, Klub anglického divadla
- ✓ odborné praxe studentů v zahraničí v rámci Erasmus+
- ✓ škola je držitelem ERASMUS+ VET MOBILITY CHARTER
- ✓ bezplatné kurzy přípravy k přijímacím zkouškám

web: www.spsoafm.cz, email: skola@spsoafm.cz,

FB: @spsoajsfm, tel: 558 406 111

Dny otevřených dveří: 8. 1. 2019

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

FMP 1320/03

FMP 1418/01

NOVÁ OKNA JEŠTĚ ZA LETOŠNÍ CENY

...a se ZIMNÍ SLEVOU navíc!

Pořídte si opravdu česká okna
s výbornými izolačními vlastnostmi
a **zárukou 7 let.**

Akce platí jen do 31. 12. 2018

800 100 111, více na www.pramos.cz

**OPRAVDU
ČESKÁ OKNA**

FMP 1410/01

SBĚRNÉ DVORY s.r.o.

Zbavíme Vás STARÉ

oceli, mědi a jiných kovů

**STARÉHO
železa i papíru**

**VÁNOCE – čas nádherný,
papír z dárků do sběrný!**

Svazarmovská 88, FM, Bahno

tel.: 558 434 321, 723 188 472

Ostravská 103, Sviadnov

tel.: 558 655 075, 602 510 018

fax.: 558 655 607

J.Matěje 515, Brušperk

tel.: 558 666 441, 606 476 330

Okružní ulice, Frýdlant n. O.

tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz

www.sbernedvory.cz

FMP 1295/12

ON Semiconductor®

PŘIDEJ SE K NÁM!

- DO VÝROBY
- DO SERVISU
- K INŽENÝRŮM
- K IT TÝMU

kariera-onsemi.cz

FMP 1402/02